

Εγκώμιο στη Σύλληψη του αγίου Ιωάννη Προδρόμου

/ [Πεμπτουσία](#)

Ας μιλήσουμε για τη θαυμαστή σύλληψη του Τιμίου Προ-δρόμου, αφού θα μπορούσε να είναι αυτή η αρχή της όλης διηγήσεως και να βάλει σε σειρά όσα πρόκειται πανηγυ-ρικά να αναφέρουμε, έτσι όπως θα ευδοκήσει να μας χαρί-σει τη δύναμη του λόγου αυτός που σήμερα εγκωμιάζεται. Αλλά δεν θα ήταν ασύμφορο να αρχίσουμε την ομιλία μας από γεγονότα που προηγούνται. Έτσι θα δείχναμε ότι και πριν από τη σύλληψή του, αυτός φανερώθηκε πως θα γίνει μέγας και τρανός και πως θα υπηρετήσει την προσδο-κία των ανθρώπων για πολύ πιο μεγάλες και σωτήριες υποθέσεις, εφόσον δεν θα έμενε άσχετος από τις συνέπειες που είχε για όλο το ανθρώπινο γένος η πτώση των πρωτο-πλάστων. Εξαιτίας αυτής της πτώσεως είχαμε φτάσει στο σημείο να ζούμε πάνω στη γη με αθλιότητα και να καταλή-γουμε στη φθορά, σαν γενικοί κληρονόμοι της αποφάσεως του Θεού που είπε: «Χώμα είσαι και στο χώμα θα ξαναγυρίσεις» (Γεν. 3, 19).

Αυτό ήταν η φυσική κατάληξή μας, σαν καταδίκη της παρακοής μας. Αλλά αυτή η αθλιότητα της ζωής των ανθρώπων δεν ήταν η μοναδική. Την ακολουθούσε και η αποστασία από το Θεό. Γιατί οι άνθρωποι λησμονήσαμε τον Κύριο και δημιουργό του σύμπαντος Θεό και λατρεύαμε πολλές φορές άλλους ανθρώπους που καθόλου δεν μας ξεπερνούσαν στην αμαρτία και στην αθλιότητα. Άλλες φορές πάλι είχαμε για θεούς αντικείμενα και είδωλα που τα κατασκευάζαμε με τα ίδια μας τα χέρια. Από εκεί φτάσαμε να δουλεύουμε στα πάθη της ατιμίας, αφού προσφέραμε την τιμή και τη λατρεία που άρμοζε μόνο στο Θεό, στα άτιμα είδωλα και στους δαίμο-νες.

Τέτοια κατάπτωση και τέτοια διαστροφή είχαμε πάθει που δεν μπορούσε να υπάρξει μεγαλύτερη απ' αυτή και που είχε ανάγκη να δεχτεί θεραπεία τόσο δυνατή και τόσο μεγάλη, ανάλογη με το μέγεθός της. Και η μοναδική θερα-πεία γι ' αυτήν την αρρώστια ήταν να μοιάσει ο κτίστης και δημιουργός Θεός με τα κτίσματά Του. Να γίνει δηλαδή ο Θεός άνθρωπος, όμοιος με μας, παίρνοντας ανθρώπινο σώμα και ανθρώπινη ψυχή. Έτσι πήρε σαν γνήσιος άνθρωπος όλα τα ιδιώματα της ανθρώπινης φύσεως, που είναι απαλλαγμένα από την αμαρτία. Ανέλαβε δηλαδή, όλα τα αδιάβλητα πάθη του ανθρώπου. Στο πρόσωπό Του ενώθηκαν τέλεια και πραγματικά η θεία και η ανθρώπινη φύση και με την ένωση αυτή στάθηκε δυνατό να διασωθεί ο άνθρωπος, που κρατιόταν και κρατιέται με τη θέλησή του αιχμάλωτος στα αμαρτωλά πάθη. Έτσι δόθηκε η δυνατότητα κάθε άνθρωπος να αναγεννιέται μέσα στο Χριστό και να μπορεί να αποκτήσει την αιώνια μακαριό-τητα, για την οποία τον προόρισε ο Θεός από τότε που τον δημιούργησε [...]

Αυτή τη μακαριότητα υποσχέθηκε ο Θεός να τη δώσει στον άνθρωπο. Ανάμεσα σε τέτοιους ανθρώπους διακρινόταν και ο πρεσβύτες και ιερέας Ζαχαρίας, που τα χρόνια του είχαν περάσει και μαζί με τη σωματική παρακμή είχαν φέρει και το θάνατο πιο κοντά του. Αυτός προσευχόταν στο Θεό συχνά και επίμονα — γιατί η γλώσσα του δεν είχε δεθεί — να μη στερηθεί ένα τέτοιο θέαμα, που όλοι το περίμεναν, ούτε να βρει το θάνατο, που ήταν τόσο κοντά στην πόρτα του, πριν να δει το Σωτήρα του Κόσμου. Αυτήν την προσευχή πάντοτε την έκανε ο άγιος αυτός γέροντας στο Θεό, παρακαλώντας τον, τόσο να κάνει ώστε το φως της σωτηρίας να λάμψει γρήγορα, όσο και να του επιτρέψει του ίδιου να δει την ανατολή αυτού του φωτός.

Και για να μην τον αρπάξει ο θάνατος αμέτοχο αυτής της θεωρίας, ακριβώς τη στιγμή που θα έφτανε το πλήρωμα του χρόνου γι' αυτήν, αυτός έκανε αδιάκοπα αυτήν την προσευχή, αλλά περισσότερο τότε που ως ιερέας πρόσφερε στο Θεό τις

λατρευτικές του υπηρεσίες, σύμφωνα με το Νόμο. Τον παρακαλούσε λοιπόν η πραγματοποίηση αυτής της υποσχέσεως να γίνει γρήγορα, ώστε όσο το δυνατόν πιο πνευματικά και πιο τέλεια, να λυτρωθούν από το βάρος της αμαρτίας όλοι εκείνοι που μοιράζονταν μαζί του την ιερωσύνη. Αυτό το έκανε κάθε φορά που στον καιρό της εφημερίας του έμπαινε στα Άγια των Αγίων να προσφέρει θυμίαμα. Εκεί που μια φορά το χρόνο έμπαινε μονάχα ο Αρχιερέας, έχοντας ραντισμένα τα χέρια του με αίμα και δηλώνοντας έτσι τόσο φανερά, με αυτήν την πράξη του, τη θυσία του Σωτήρα μας Χριστού, η οποία θα ήταν η μοναδική και πραγματική θυσία, που την πρόσφερε στο Θεό και πατέρα Του ο ίδιος και σαν Αρχιερέας και σαν θύμα, σαν αμνός που θυσιάστηκε για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων.

Μέσα στα Άγια των Αγίων λοιπόν είχε βρεθεί ο Ζαχαρίας — γιατί ήταν άξιος και είχε τον ιερατικό βαθμό για μια τέτοια υπηρεσία. Καθώς λοιπόν βρισκόταν στο θυσιαστήριο, δέχτηκε μέσα στην επίμονη προσευχή του, την επίσκεψη ουράνιου αγγέλου. Τον είδε να στέκεται δεξιά από το θυσιαστήριο που προσφερόταν το θυμίαμα και να του μιλάει για τον ερχομό του Λόγου του Θεού στη γη, χαρίζοντάς του έτσι την πιο ουράνια και πιο ευχάριστη αγγελία.

Ο Άγγελος που έφερε αυτά τα σπουδαία μηνύματα ήταν ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Αυτός και μόνο με το όνομά του φανερώνει τη σημασία που είχαν τα μηνύματα που έφερνε. Γιατί αυτός ήρθε στο θυσιαστήριο να αναγγείλει θαυμαστά γεγονότα, που θα γίνονταν πριν από την εναν-θρώπιση του Θεού, για την οποία και ο ιερέας Ζαχαρίας τόσο επίμονα παρακαλούσε. Αυτόν το Ζαχαρία τον είδε ο άγγελος του Θεού να συγκλονίζεται από το όραμα της παρουσίας του και κατάλαβε ότι όσο πιο πολύ φοβόταν τόσο πιο πολύ κλονιζόταν.

Γιατί λέει το ιερό Ευαγγέλιο: «Ταράχτηκε ο Ζαχαρίας βλέποντας τον άγγελο και έπεσε πάνω του φόβος μεγάλος» (Λουκ. 1, 12). Ο τρόμος του Ζαχαρία φανέρωνε ότι έφτανε ο χρόνος που θα σταματούσε η απόλυτη ισχύς του Νόμου της Παλαιάς Διαθήκης και ότι ήρθε ο καιρός που οι άνθρωποι θα ακολουθούσαν το δρόμο του Ευαγγελίου. Διώχνει λοιπόν το φόβο από το Ζαχαρία και στη συνέχεια του δίνει τα ευχάριστα μηνύ-ματα. Γιατί όσα του είπε δεν προκαλούσαν φόβο αλλά αφοβία και ευχαρίστηση. Τι του είπε·, «Μη φοβάσαι Ζαχαρία, γιατί ο Θεός άκουσε την προσευχή σου» (Λουκ. 1,13). Δηλαδή, δεν του φώναξε μοναχά: Τι φοβάσαι σεβάσμιε γέροντα, τί φοβάσαι τώρα που παίρνεις αυτά που ζητάς; Τι φοβάσαι τώρα που λυτρώνεσαι από το βάρος της νομικής λατρείας;

Γιατί ταράζεσαι τώρα που βλέπεις το φως μετά από τη σκιά; Γιατί μένεις κατάπληκτος τώρα που βλέπεις να εδραιώνονται στη Χάρη του Θεού όσοι κλονίζονταν πριν; Αλλά του είπε: Είναι υπερθαύμαστα αυτά τα μηνύ-ματα που σου φέρνω, δεν εμπνέουν όμως φόβο σε όσους τα ακούνε. Έχω να σου αποκαλύψω

μεγάλα μυστήρια, δεν πρέπει όμως να ταραχτείς τώρα ακριβώς που θα τα ακούσεις. Αντίθετα πρέπει να χαρείς και να ευχαριστη-θείς μαζί μου, γιατί αυτά από τη φύση τους είναι πρόξενα χαράς και ευφροσύνης. Η λύτρωση των ανθρώπων βρί-σκεται πια κοντά τους.

Έφτασε η ώρα να σηκωθούν οι πεσμένοι. Ο νόμος βρήκε το σκοπό του. Έχει πια ανατείλει ο καιρός της Θείας Χάριτος. Και πολύ σύντομα θα δεις -γιατί βρίσκεται κοντά στα μάτια σου – Αυτόν που είναι το κεφάλαιο όλων αυτών που σου είπα. Θα δεις το Θεό Λόγο να σαρκώνεται από την Παρθένο, να γεννιέται, όπως όλοι εμείς οι άνθρωποι και να σώζει όλο το ανθρω-πινο γένος. Και δεν θα θαυμάσεις μόνο αυτά που τόσο πολύ επιθύμησες να δεις, αλλά θα ευτυχήσεις και να τα υπηρετήσεις. Για να πιστέψεις στα λόγια μου, προσθέτω – και σε παρακαλώ να πιστέψεις – ακόμη ένα αξιοθαύμαστο γεγονός και σου αποκαλύπτω ότι θα γίνουν πραγματι-κότητα εκείνα για τα οποία είχες χάσει την ελπίδα σου.

Ποια είναι αυτά; «Η γυναίκα σου η Ελισάβετ, θα σου γεννήσει γιό και θα τον ονομάσεις Ιωάννη. Και θα δοκι-μάσεις, χαρά και αγαλλίαση και πολλοί θα χαρούν για τη γέννησή του. Αυτός θα αναδειχτεί μεγάλος ενώπιον του Κυρίου και δεν θα πιει κρασί και οινοπνευματώδη ποτά, και θα γεμίσει από Άγιο Πνεύμα, από τον καιρό ακόμα που θα βρίσκεται στην κοιλιά της μάνας του. Και πολλούς από τους απογόνους του Ισραήλ, που έχουν απομακρυν-θεί από το Θεό, θα τους επαναφέρει με τη μετάνοια στον Κύριο και Θεό τους, που έγινε για χάρη τους άνθρωπος. Και αυτός θα προπορευτεί πριν από Αυτόν με το πνεύμα και τη δύναμη του προφήτη Ηλία, για να ξαναγυρίσει στα παιδιά τις καρδιές των πατέρων τους και να ξαναφέρει στους απειθείς το φρόνημα που έχουν οι δίκαιοι. Και να ετοιμάσει όλους αυτούς που είχαν καλή προαίρεση ώστε να δεχτούν τον Κύριο» (Λουκ, 1,13-18).

Βλέπεις πόσα και πόσο μεγάλα είναι αυτά για τα όποια αγγελικές φωνές μαρτυρούν ότι θα μπορούσε να καυχηθεί ο Ιωάννης, γιατί συνέβηκαν στη σύλληψή του και πριν ακόμη απ' αυτήν; [...]

[Συνεχίζεται]